

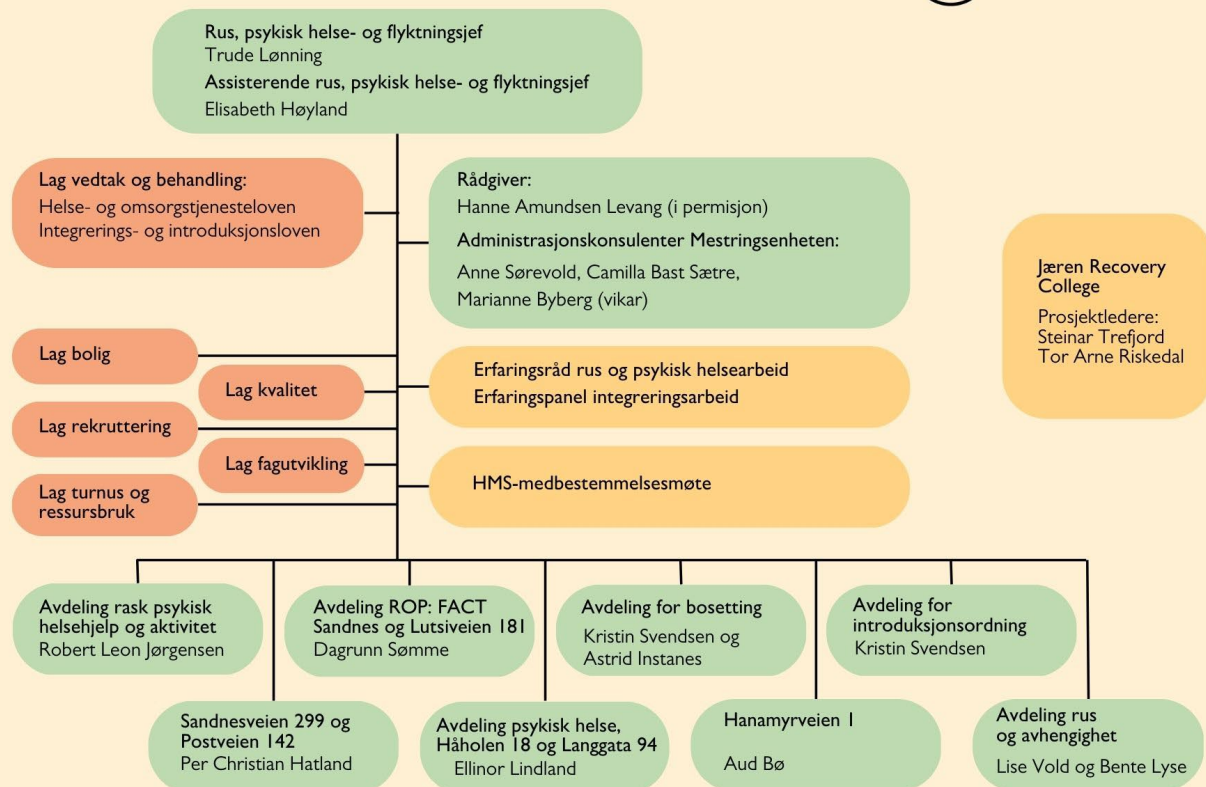
SANDNES KOMMUNE

Styrkning av familieperspektivet

Implementeringserfaringer fra
Mestringsenheten i Sandnes Kommune
med fokus på familiefokusert behandling

Hvem er vi og hvordan jobber vi?

Mestringsenheten 2023

- Vi er enheten i Sandnes kommune som gir hjelp til innbyggere over 18 år som har rus, avhengighet eller psykiske helseutfordringer
- Vi er 270 årsverk fordelt på 387 ansatte (pr 2023)
- 8 avdelinger og 6 lag (og arbeidsgrupper)
- Gir helsehjelp til 3000 innbyggere årlig.

Hvordan kom vi fram til å bruke metoden familiefokusert behandling?

- Mestringsenheten: Ønsker å satse på familieperspektivet
- Å styrke familieperspektivet ved bruk av metoden familiefokusert behandling (og nettverksmøter)
- 40 % prosjektleder for å koordinere arbeidet
- Tilskuddsordningen:
Helhetlig støtte til pårørende med krevende omsorgsoppgaver
- Målet er å bidra til å bedre pårørendes situasjon gjennom å styrke pårørendearbeid på individ,- tjeneste- og systemnivå.

Metoden og formålet...

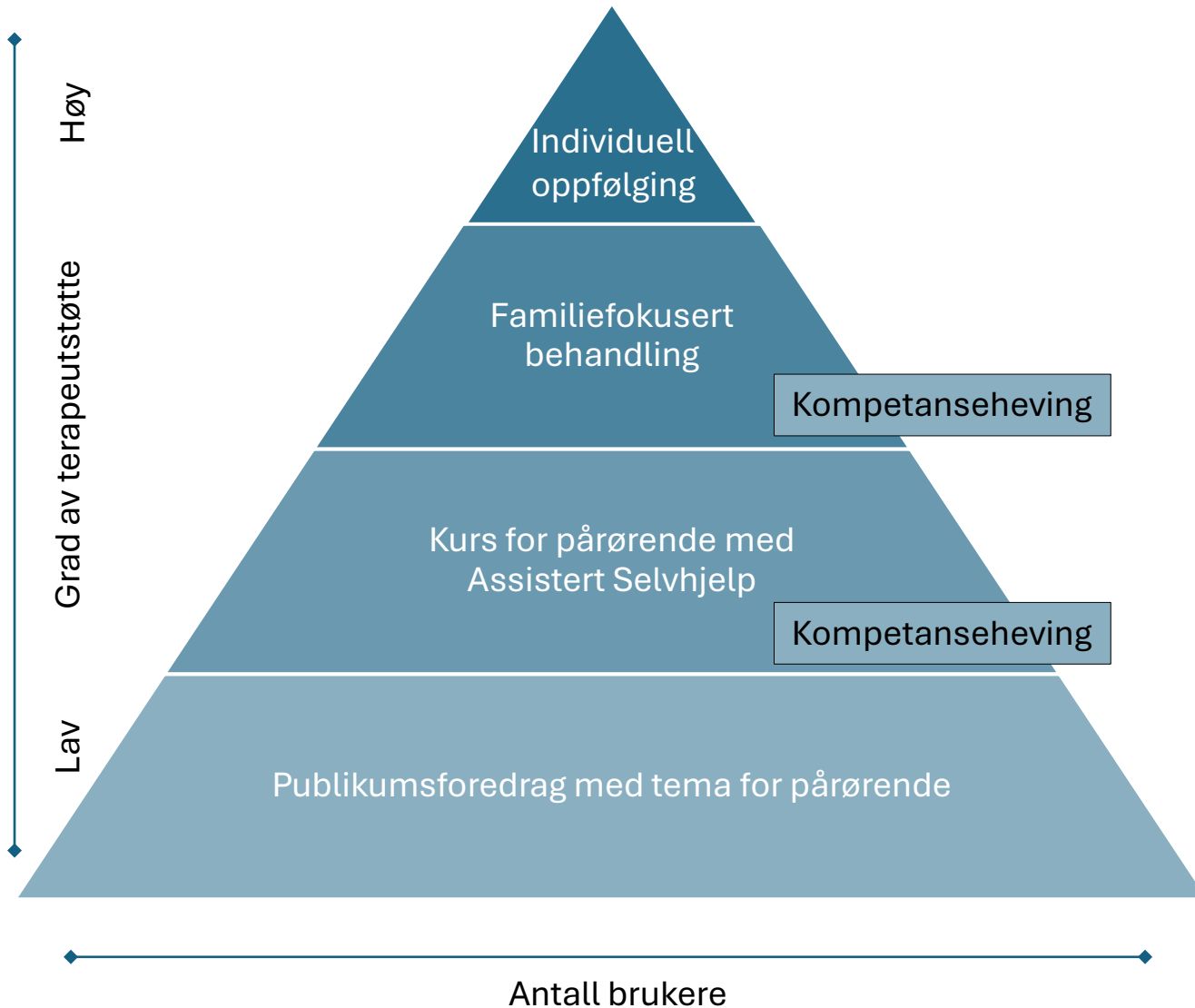
Mestringsenhetens formål med å styrke familieperspektivet er å gi bedre kvalitet på hjelpen til innbyggere, styrke samarbeidet med pårørende på individ- og gruppenivå, samt heve kompetansen til de ansatte.

Veien blir til mens vi går den...

- Målgruppen er pårørende og innbyggere med rus og/eller psykiske helseutfordringer
- Fokus på Recovery og bedringsprosesser, fremfor diagnosespesifikk behandling
- Kompetanseheving ved Familiepoliklinikken på SUS for gruppeledere i familiefokusert beh.
- Bestillinger til ulike arbeidsgrupper

Oppbygging av pårørende- og familietilbud ut fra RPH modellen

- **Nivå 1:** Publikumsforedrag på kveldstid med tema for og med pårørende
- **Nivå 2:** Pårørendekurs, undervisningsbasert for bruk av verktøy digitalt.
- **Nivå 3:** Familiefokusert behandling til familier og par: Fler-familiegrupper, pargrupper og/eller en-familiegrupper
- **Kompetanseheving:** Egen kompetanseheving av gruppeledere for familiefokusert behandling.

Grunnleggende kompetanseheving av *alle* ansatte, med innhold fra nivå 2 og interne rutine.

Skape felles forståelse, og helhetlig tilnærming med standardisering

- Forankre familieperspektivet via ledelsen i rette foraer/møter/lag
- Forankre familieperspektivet i samarbeid med ansvarlig lag for utarbeide felles dokumentasjon som retningslinjer, rutiner, fremtidig opplæring m.m.
- Forme konkrete bestillinger til Lag i Mestringsenheten for planlegging og gjennomføring av «pyramiden».
- Informere og rekruttere ansatte
- Lage informasjons materiale

Publikumsforedrag med tema

- Arbeidsgrupper for planlegging og gjennomføring
- Åpent for *alle*
- Publikumsforedrag: Et viktig bidrag til å øke befolkningens helsekompetanse.
- Vi ønsker å ha ulike tema ut fra:
«Hvilke ferdigheter og kunnskap trenger pårørende for å ta gode helsevalg for seg selv?»

Undervisningsbasert kurs for pårørende

Digitalt og med pårørende i sentrum med formål om å gi pårørende:

- Kunnskap om hva det vil si å være pårørende
- Mulighet til å reflektere rundt det å være pårørende
- Mestringsverktøy til hjelp i hverdagen
- Oppgaver og øvelser som vi vet vil være nyttige

Gruppesammensetning og tilpasninger

- Flerfamilie-, en-familie- eller pårørendegruppe (rus)
- Type og grad av utfordringer bør være tilnærmet lik
- Type pårørenderolle og alder bør være tilnærmet lik (partner, forelder, barn eller søsken)
- Hensyn til livssituasjon
- Tilpasning: Hovedsakelig i psykoedukasjonen m fokus på rus, psykiske helse, recovery og bedringsprosesser, og lengden på behandlingsforløpet

Hvem passer familiefokusert behandling for?

Inkluderings kriterier:

- Personer som har psykisk helseutfordringer som gir nedsatt evne til å fungere i dagliglivet
- Innbygger (eller pårørende bor i Sandnes)
- Alle i familien må ha et ønske om å bedre kommunikasjon og samarbeid seg imellom.
- Familien ønsker å delta regelmessig i gruppe over tid på ca 1 år

Ekskluderings kriterier:

- Pågående rusutfordringer (alkohol, vanedannende medisiner eller illegale rusmidler og **uten** ønske om endring)
- Utviklingshemning eller personlighetsproblematikk
- Utfordringer med å beherske grunnleggende norsk muntlig og skriftlig
- Fysisk sykdom som vil forhindre fremmøte

Kompetanseheving

- **Metodekurs i familiefokusert behandling**
Kompetanseheving ved Familiepoliklinikken på SUS for ca. 10 ansatte som skal bli gruppeledere
- **Generell kompetanseheving**
For «alle» ansatte med utgangspunkt i digitalt pårørendekurs og internt skriftlig materiale
- **Innhold i generell kompetanseheving:**
 - Tema som stress og belastninger, skam/hinder, ressurser, recovery, selvivaretakelse, aksept mestringsstrategier, o.l.
 - Flere nyttige og konkrete verktøy presenteres.
 - Interne rutiner, retningslinjer, plikter, info-hefter m.m.
 - Et eksempel kan være å gi mer dybdekunnskap om taushetsplikt.

Hvor står vi pr oktober 2024?

Arbeidsgrupper og parallelle prosesser

- Arb.gr.1 Publikumsforedrag
- Arb.gr.2 Pårørendekurs
- Arb.gr.3 Familiefokusert behandling
- Noen fartshumper på veien
- Noe er ferdigstilt og noe er under utarbeidelse
- Rekruttering av deltakere i avdelingene fra august
- Egen mailadresse for familiefokusert behandling

Hva gjenstår?

- Ferdigstille dokumentasjon
- Nå ut og rekruttere deltakere til FFB
- Lage informasjonsmateriale og markedsføre
- Oppstart av pårørendekurs
- Kompetanseheving for alle ansatte
- Arb.gr.4: Systematisering og standardisering
- Oppstart og praktisere tjenestene
- Evaluere og tilpasse tjenestene

*Takk for
oppmerksomheten!*

Sandnes kommune
Mestringsenheten

Christine Rekdal

Prosjektleder i styrking av familieperspektivet

christine.rekdal@sandnes.kommune.no

Tlf: 469 44 741

SANDNES KOMMUNE

Kilder

Bedre pårørendesamarbeid prosjektet v/UiO. Familiesamarbeid: Hemmere og fremmere for implementering:

<https://www.oslo-universitetssykehus.no/avdelinger/klinikk-psykisk-helse-og-avhengighet/forsknings-og-innovasjonsavdelingen-i-pha/regionalt-kompetansesenter-for-tidlig-intervensjon-ved-psykoser/familiesamarbeid-hemmere-og-fremmere-for-implementering>

<https://www.med.uio.no/helsam/forskning/prosjekter/parendesamarbeid-ved-alvorlige-psykiske-probleme/index.html>

Metodebok i psykoedukativt familiesamarbeid (familiefokusert behandling):

<https://www.oslo-universitetssykehus.no/avdelinger/klinikk-psykisk-helse-og-avhengighet/forsknings-og-innovasjonsavdelingen-i-pha/regionalt-kompetansesenter-for-tidlig-intervensjon-ved-psykoser/metodebok-i-psykoedukativt-familiesamarbeid>

Familiefokusert behandling med undervisnings- og samtaletilbud ved TIPS/Familiepoliklinkken på SUS:

<https://www.helse-stavanger.no/behandlinger/familiefokusert-behandling-med-undervisnings-og-samtaletilbud>

Forskningen og grunnlaget for anbefalingen i den nasjonale retningslinjen for psykoselidelser (s 56, 62-63, 174):

[https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/psykoselidelser/Utdredning,%20behandling%20og%20oppf%C3%B8lgning%20av%20personer%20med%20psykoselidelser%20%E2%80%93%20Nasjonal%20faglig%20retningslinje%20\(fullversjon\).pdf](https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/psykoselidelser/Utdredning,%20behandling%20og%20oppf%C3%B8lgning%20av%20personer%20med%20psykoselidelser%20%E2%80%93%20Nasjonal%20faglig%20retningslinje%20(fullversjon).pdf)

Helsedirektoratet Pårørendeveileder:

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/parendeveileder/arbeidsprosess-og-kunnskapsgrunnlag/forskning-om-voksne-parende>